

УСПОН НА НАЈВИШИ ВРХ ПРОКЛЕТИЈА Маја Језерце, 2694 м 10.-13.03.2011.

- текст и фотографије Драгица Коцић -

По пети пут, за други викенд у марту сваке године, у оквиру традиционалне акције „Проклетије без граница“, организован је успон на највиши врх Проклетија, Маја Језерце, висок 2.694м. Ове године акција је у организацији ПСБ-а „Сећање на Звонка Блажину“ изведена од стране три планинарско друштва : ПД Хрид из Плава, ПД Победа и ПСД Раднички из Београда. Акцији су се, по трећи пут узастопце, придружила и два планинара наше Врбице, који до сада нису успели да достигну тај магични врх у зимским условима. У походу на врх учествовало је 117 планинара из клубова Србије, Црне Горе, БиХ, Хрватске, Словеније и Косова. На врх је изашло око 100 планинара, а међу њима, у трећем покушају, и два планинара нашег друштва.

Проклетије су планински венац, после Алпа, други по дужини у Европи, који се простире у северном делу Албаније, југо-западном делу Косова и источном делу Црне Горе. Проклетије, упркос свом злослутном имену, у Црној Гори имају и назив „почетак Раја“, и то са разлогом, ... њихову лепоту заиста треба заслужити доживети, а њихову суровост научити поштовати.

Гоган и ја смо на пут кренули у четвртак увече, колима до Рудника, где смо сачекали аутобус са планинарима из Београда. Без већих проблема, око 8 сати ујутру, у петак, стигли смо у Гусиње, где правимо кратку паузу за доручак, а онда настављамо пут Вусања, где нас код школе оставља аутобус.

Почетак Раја

Дан је био савршен, ... сунце, плаво небо и бео снег. РАЈ НА ЗЕМЉИ. Тешке ранчеве које носимо 7 километара до долине Застан не осећамо. Ја без речи, ...само сликам, сликам, сликам... Нисам ни приметила како сам брзо стигла до напуштене летње карауле бивше војске ЈНА. Тамо је већ било много планинара. Неки су се смештали у саму караулу, док су други подизали шаторе и спремали се да ту проведу ноћ. Жалосно је што је сама караула у све горем стању. Следеће године не верујем да ће моћи да се користи. Сад већ на пуно места прокишњава, пропада плафон, осећа се ужасан смрад...Баш штета.

Ропојански Застан

Устали смо у 1 сат по поноћи кад су почели да стижу и планинари из Пећи, Плава и Подгорице. У 2 смо кренули на успон. Било нас је 117. Претходног дана, део планинара је испртио стазу до граничног камена, тако да се колона, иако толико дугачка, брзо пробијала кроз шуму. Снег је био доста тврд, лако се кретало по њему. Било је минус 15 кад смо кренули, али без ветра, па се велики минус није много осећао. Зора нас је затекла дубоко на албанској територији. Сунце је почело да обасјава врхове када смо око 7 сати направили паузу испод Мелисореса.

Свануло је

2.354 мнв

До превоја између врхова Кокерхавке и Језерце, на висини од 2354 м нисмо користили дерезе. Ту смо морали да спакујемо штапове, извадимо цепине и наместимо дерезе. Сад је минус осам и сунце, ...нигде облачка. Чекао нас је доста стрм успон од 60 степени са тврдим снегом. На северозападној страни, неколико метара стазе је лед и камен, и то прелазимо баш пажљиво. Чека нас још јако стрм успон и излазимо на гребен испред самог врха. Неки планинари се већ враћају. Ја сам без речи. Коначно, из трећег покушаја, у 10 сати, Гоган и ја смо на самом врху.

Маја Језерце, 2.694 мнв

Честитање, сликање, снег, врхови, сунце, плаво небо, долина Валбоне, осмеси на лицима планинара, заставе,... све ми се помешало од неописиве среће која ме је обузела. Цео сат који смо провели на врху пролетео је као пет минута. Требало је мислити на повратак.

Спуштали смо се полако и опрезно, много опрезније него док смо се пели. Било је и малог застоја због неких планинара који нису имали дерезе. Заледила сам се кад је један искусан планинар, члан ГСС-а, проклизао неких стотинак метара низ падину. Олако схватање планине, која јесте лепа, али је и сурова, овакве грешке ретко када опрашта. Овог дана, планина је била наклоњена планинарима. Ништа му се није десило. Могла сам да наставим са спуштањем. Кад смо стигли поново на превој између Кокерхавке и Језерце коначно сам се опустила. Тек ту смо направили дужу паузу, да доручкујемо и ручамо, да се одморимо, да уживамо, ... мени се више нигде није журило. Желела сам што дуже да останем у овој лепоти. Наслућивала су се језера испод снега, осмехивали су се врхови, сви су били раздрагани, весели, ... овакав дан се доживи мало пута у планини. Данас Проклетије нису оправдале своје име...данас су биле „Почетак раја“.

У Застану смо били у 16 сати. Стигли смо и да са безбедне удаљености посматрамо неколико снежних лавина које су се обрушавале са дела планине куда води стаза за успон на Маја Росит. Није било баш пријатно слушати тај звук. Планина као да је хтела само да нас опомене. Да будемо паметни кад долазимо на њу. Да је поштујемо. Да је посећујемо, али да пазимо да је не повређујемо. Запамтићу овај звук.

Испод су језера

Недеља ујутру је била планирана за повратак. Кренули смо у 8 сати и око 10 били код школе у Вусању, где нас је чекао аутобус. Дан је и данас био предиван. Било ми је жао да напустим Ропојану. Синоћ сам рекла да следеће године нећу доћи,...нисам сигурна више у ту изјаву. Много ми је било лепо...

Даље је све по устаљеном обичају: њевапи у Гусињу, поздрав са планинарима у Плаву,... и на Руднику смо били у 19 сати. Ту смо били оставили кола, тако да смо се нас двоје плаћана поздравили са групом и одатле до Велике Пране стигли за сат ипо.

Статистика водича Милана Лончара:

...“ На успон на Маја Језерце кренуло је 117 планинара, а на врх се попело око 100 планинара. Пешачили смо 14 – 17 сати, прешли 26 км и савладали висинску разлику од 1350 м. Целокупна акција трајала је три дана, на којој је препешачено 43 км и савладана висина од 2070 м. Сви учесници заслужују велике честитке...”

Извештај и фотографије: Коцић Драгица